

บทที่ 3

อุปกรณ์และวิธีการทดลอง

1. วัสดุพันธุ์พืช

ผักชีไทยอินทรีย์ (*Coriandrum sativum* Linn.) เก็บเกี่ยวจากศูนย์พัฒนาโครงการหลวง แม่ปุนหลวง ในระยะความแก่ทางการค้า ขนาดสั่งมายังงานคัดบรรจุเชียงใหม่ ศูนย์ผลิตผลโครงการหลวงด้วยระบบบรรทุกธรรมชาติ

2. อุปกรณ์

- เครื่องลดอุณหภูมิผัก hydro-vacuum cooling ของบริษัท Hussmann ประเทศสหรัฐอเมริกา
- เครื่องวัดความชื้น datalogger testo รุ่น 175-H2 Vol. 10 ประเทศเยอรมันนี
- เครื่องชั่งแบบทศนิยม 2 ตำแหน่ง รุ่น EK-600H ของบริษัท AND Company ประเทศญี่ปุ่น ชั่งน้ำหนักสูงสุดได้ 600 กรัม และแบบทศนิยม 4 ตำแหน่ง รุ่น HR-200 ของบริษัท AND Company ประเทศญี่ปุ่น ชั่งน้ำหนักสูงสุดได้ 210 กรัม
- เครื่องปั่นผักและผลไม้ (blender) รุ่น S (648) ของบริษัท Moulinex ประเทศสเปน
- เครื่องวัดอุณหภูมิภายในผักและผลไม้ รุ่น PDT 550 Digital Thermometer ของบริษัท Tequipment.NET ประเทศสหรัฐอเมริกา วัดอุณหภูมิได้ -50 ถึง 300 องศาเซลเซียส
- เครื่องวัดสี (chroma meter) ตัวเครื่องรุ่น CR-300 หัววัด CR-310 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 8 มิลลิเมตร ของบริษัท Minolta ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งวัดสีออกมาเป็นค่า L^* , a^* และ b^* โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ

L^* = the lightness factor (value)

เมื่อมีค่าใกล้ 100 แสดงว่าวัตถุมีสีขาว

เมื่อมีค่าใกล้ 0 แสดงว่าวัตถุมีสีดำ

a^*, b^* = the chromaticity coordinates (hue, chroma)

ค่า a^* ที่เป็นบวก แสดงว่าวัตถุมีสีแดง และที่เป็นลบ แสดงว่าวัตถุมีสีเขียว
 ค่า b^* ที่เป็นบวก แสดงว่าวัตถุมีสีเหลือง และที่เป็นลบ แสดงว่าวัตถุมีน้ำเงิน
 ทั้ง a^* และ b^* มีค่าอยู่ระหว่าง -60 ถึง $+60$ หากมีค่าเป็นศูนย์ แสดงว่าวัตถุมีสีเทา

คำนวนหาค่า chroma และ hue angle จากสมการ ดังนี้

$$\text{chroma} = (a^*{}^2 + b^*{}^2)^{1/2}$$

$$\text{hue angle} = \arctangent(b^*/a^*) \quad \begin{array}{l} \text{เมื่อ } a^* \text{ มีค่าเป็นบวก} \\ \text{และ } b^* \text{ มีค่าเป็นบวก} \end{array}$$

$$= \arctangent(b^*/a^*) + 180^\circ \quad \begin{array}{l} \text{เมื่อ } a^* \text{ มีค่าเป็นลบ} \\ \text{และ } b^* \text{ มีค่าเป็นบวก} \end{array}$$

$$= \arctangent(b^*/a^*) + 360^\circ \quad \begin{array}{l} \text{เมื่อ } a^* \text{ มีค่าเป็นบวก} \\ \text{และ } b^* \text{ มีค่าเป็นลบ} \end{array}$$

โดยที่ค่า chroma แสดงความเข้มของสี มีค่าเข้าใกล้ 0 เมื่อวัตถุมีสีซีดจาง (เทา)

และมีค่าเข้าใกล้ 60 เมื่อวัตถุมีสีเข้ม

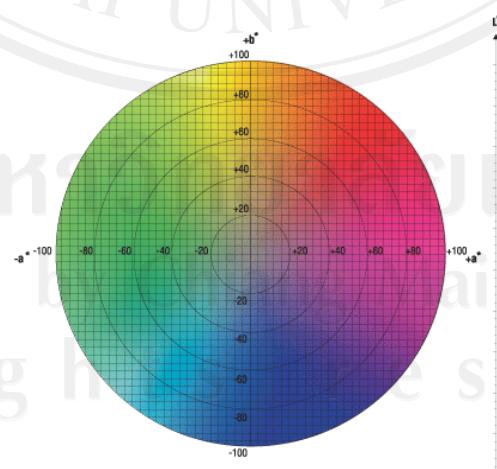
ค่า hue angle (h°) เป็นค่าที่แสดงมุมในการตัดกราฟของค่า chroma ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 360 องศา ซึ่งจะแสดงช่วงสีของวัตถุ

0 – 45 องศา แสดงสีม่วงแดงถึงส้มแดง 45 – 90 องศา แสดงสีส้มแดงถึงเหลือง

90 – 135 องศา แสดงสีเหลืองถึงเหลืองเขียว 135 – 180 องศา แสดงสีเหลืองเขียวถึงเขียว

180 – 225 องศา แสดงสีเขียวถึงน้ำเงินเขียว 225 – 270 องศา แสดงสีน้ำเงินเขียวถึงน้ำเงิน

270 – 315 องศา แสดงสีน้ำเงินถึงม่วง 315 – 360 องศา แสดงสีม่วงถึงม่วงแดง

ภาพที่ 6 แผนภาพสีแสดงค่า L^* , a^* และ b^*

- เครื่องกวนสารเคมีด้วยแท่งแม่เหล็ก และให้ความร้อน รุ่น SP 18420-26 ของบริษัท Nouva II ประเทศไทย
- เครื่องวัดการดูดกลืนแสง (digital spectrophotometer) รุ่น spectro23 ของบริษัท Labo Med ประเทศไทย
- กระดาษกรอง ยี่ห้อ Whatman No.1 เส้นผ่านศูนย์กลาง 110 มิลลิเมตร ของบริษัท Whatman International ประเทศไทย
- syringe nylon filter ขนาด 0.45 micron ของบริษัท Sartorius AG 37070 Goettingen ประเทศเยอรมัน
- micropipette ขนาด 100-1,000 ไมโครลิตร รุ่น M20813J ของบริษัท GILSON ประเทศฝรั่งเศส และขนาด 20-200 ไมโครลิตร รุ่น Nichipet EX ของบริษัท NICHIRYO ประเทศญี่ปุ่น
- ตู้แช่เย็นอุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส รุ่น LC203LD ของบริษัท LAW-CHAIN ประเทศไทย
- กล้องถ่ายรูป รุ่น ixus 75 ของบริษัท Cannon ประเทศไทย
- ถุงแอกทีฟที่มีอัตราการซึมผ่านก๊าซออกซิเจนต่างกัน 4 ระดับ รหัสถุง M1, M2, M3 และ M4 ของบริษัท THANTAWAN INDUSTRY ประเทศไทย
- ถุงพลาสติกนิด โพลีไพรพลีน
- ถุงพลาสติกนิด โพลีเอทิลีน (ถุงคอยคำ)
- เครื่องผสมก๊าซ WITT-Gasetechnik รุ่น KM100-3M ของบริษัท GmbH&Co KGD-58454 WITTEΝ ประเทศ Germany
- เครื่องวัดปริมาณก๊าซ O₂ และ CO₂ ของบริษัท PBI Dansensor ประเทศไทยเดนมาร์ก
- มีดทำครัว
- เจียงพลาสติก
- ถังน้ำพลาสติก
- ตะกร้าพลาสติก
- บีกเกอร์ (beaker)
- ขวดรูปชنمฟู่ (erlenmeyer flask)
- ขวดปรับปริมาตร (volumetric flask)
- กระบอกตวง (cylinder)
- บิวเรต (burette)
- ปีเปต (pipette)
- แท่งแก้วคนสารละลาย (stirrer)

- กรวยกรอง
- ข่อนตักสารเคมี
- หลอดทดลอง

3. สารเคมีและวิธีการเตรียมสารเคมี

3.1 สารเคมีที่ใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณวิตามินซี

- สารละลายน้ำออกชาลิก (oxalic acid, UNIVAR) ความเข้มข้น 0.4 เปอร์เซ็นต์ เตรียมโดยชั่งกรดออกชาลิก 4 กรัม ละลายในน้ำกลั่น แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้ครบ 1,000 มิลลิลิตร

- สารละลาย 2, 6-ไดคลอโรฟีโนล อินโดฟีโนล (2, 6-dichlorophenol indophenol, SIGMA) ความเข้มข้น 0.04 เปอร์เซ็นต์ เตรียมโดยชั่ง 2, 6-ไดคลอโรฟีโนล อินโดฟีโนล 0.4 กรัม ละลายในน้ำกลั่น ปรับปริมาตรให้ครบ 1,000 มิลลิลิตร กรองด้วยกระดาษกรอง Whatman No.1 เก็บไว้ในขวดสีขาวที่อุณหภูมิต่ำ

- สารละลายน้ำออกชาลิก (ascorbic acid, Merck) เตรียมโดยชั่งกรดแอสโคร์บิก 0.05 กรัม ละลายในกรดออกชาลิกความเข้มข้น 0.4 เปอร์เซ็นต์ แล้วปรับปริมาตรด้วยกรดออกชาลิกให้ครบ 50 มิลลิลิตร นำไปปีกเทรตกับ 2, 6-ไดคลอโรฟีโนล อินโดฟีโนล ความเข้มข้น 0.04 เปอร์เซ็นต์ จนถึงจุดยุติ บันทึกปริมาตร 2, 6-ไดคลอโรฟีโนล อินโดฟีโนล ที่ใช้ไปเพื่อเป็นมาตรฐานในการคำนวณหาปริมาณวิตามินซี

3.2 สารเคมีที่ใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณคลอโรฟิลล์

- สารละลายน้ำอะเซตอีโอน (acetone) ความเข้มข้น 80 เปอร์เซ็นต์ เตรียมโดยตวงอะเซตอีโอน 100 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 800 มิลลิลิตร ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้ครบ 1,000 มิลลิลิตร

3.3 สารเคมีที่ใช้ในการวิเคราะห์ปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระและสารประกอบฟีโนล

- เอทานอลบริสุทธิ์ (absolute ethanol)
- เมทานอล (methanol) ความเข้มข้น 100 เปอร์เซ็นต์
- สารละลายน้ำโซเดียมคาร์บอเนต (sodium carbonate) ความเข้มข้น 7.5 เปอร์เซ็นต์ เตรียมโดยชั่งโซเดียมคาร์บอเนต 7.5 กรัม ละลายในน้ำกลั่น ปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร เก็บไว้ในขวดสีขาวที่อุณหภูมิ 5-7 องศาเซลเซียส

- สารละลายน้ำกลิ่นแล้วปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร
- สารละลายน้ำ DPPH (2, 2-diphenyl-2-picrylhydrazyl) เตรียมโดยชั่งกรดแกอลิก 24.1 กรัม ละลายในน้ำกลิ่นแล้วปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร
- สารละลายน้ำอ่อนบริสุทธิ์ ปรับปริมาตรด้วยอ่อนอ่อนบริสุทธิ์ให้ครบ 200 มิลลิลิตร กรองด้วย syringe nylon filter ขนาด 0.4 micron เก็บไว้ในขวดสีชาที่อุณหภูมิต่ำ
- สารละลายน้ำ folin-ciocalteu (folin-ciocalteu's phenol, Merck)

4. สถานที่ปฏิบัติงานวิจัย

- งานคัดบรรจุเชียงใหม่ สูนย์ผลิตผลโครงการหลวง
- ห้องปฏิบัติการวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวพืชสวน ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ห้องปฏิบัติการเทคโนโลยีการบรรจุ สาขาวิชาเทคโนโลยีการบรรจุ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการลดอุณหภูมิด้วยระบบสูญญากาศและบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมของผักชีไทยอินทรีย์ ประกอบด้วย 4 การทดลองย่อย โดยมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

การทดลองที่ 1 การศึกษาการลดอุณหภูมิแบบสูญญากาศของผักชีไทยอินทรีย์

การทดลองที่ 1.1 การศึกษาหาพารามิเตอร์ในการทำงานที่เหมาะสมในการลดอุณหภูมิแบบสูญญากาศของผักชีไทยอินทรีย์

นำผักชีไทยอินทรีย์มาตัดแต่งแล้วบรรจุลงในถุงโพลีเอทิลีนขนาด 20x30 เซนติเมตร เจาะรูขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.5 เซนติเมตรจำนวน 18 รู ให้มีน้ำหนัก 50 กรัม จากนั้นลดอุณหภูมิผักชีไทยอินทรีย์ให้ได้อุณหภูมิ 5 ± 1 องศาเซลเซียสโดยใช้วิธีการลดอุณหภูมิแบบสูญญากาศ วางแผนการทดลองแบบ 2x3 Factorial in CRD จำนวน 3 ชั้นโดยกำหนดปัจจัยสำคัญของการทำงานของเครื่องลดอุณหภูมิแบบสูญญากาศในกระบวนการการลดอุณหภูมิของผักชีไทยอินทรีย์ ดังต่อไปนี้

- กำหนดค่าความดันสุดท้ายภายในห้องลดอุณหภูมิ (final pressure) 2 ระดับ คือ 6 และ 7 มิลลิบาร์ (dn/y และ คณะ, 2552)

- กำหนดเวลาที่ผักชีไทยอินทรีย์อยู่ภายใต้ความดันที่กำหนด (holding time) 3 ระดับ คือ 1, 2 และ 3 นาที โดยกำหนดอุณหภูมิสุดท้ายของผักชีไทยอินทรีย์ให้อยู่ที่ประมาณ 5 ± 1 องศาเซลเซียส

ในระหว่างกระบวนการลดอุณหภูมิทำการบันทึกข้อมูลต่างๆ จนสิ้นสุดกระบวนการ ดังต่อไปนี้

- ร้อยละการสูญเสียน้ำหนัก (percentage of weight loss)
- เวลาในการทำให้เย็น (cooling time)
- อุณหภูมิในกลางผักตลอดกระบวนการลดอุณหภูมิ โดยใช้หัววัดอุณหภูมิที่ติดตั้งอยู่ภายในห้องลดอุณหภูมิเลี้ยงเข้าไปตรงกลางของผักและของบรรจุภัณฑ์
- ความสัมพันธ์ระหว่างความดัน อุณหภูมิกับเวลาภายในห้องลดอุณหภูมิจนสิ้นสุดกระบวนการ

กระบวนการ

- ความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ ความดันและอุณหภูมิกับเวลาภายในห้องลดอุณหภูมิจนสิ้นสุดกระบวนการ
  - พลังงานไฟฟ้าที่ใช้ในการลดอุณหภูมิ โดยดูจากมิตอร์ไฟฟ้าที่ติดตั้งอยู่กับตัวเครื่องลดอุณหภูมิ
- เกณฑ์ในการเลือกสภาวะที่เหมาะสมของการลดอุณหภูมิแบบสูญญากาศของผักชีไทย
อินทรีย์ คือ

1. เป็นสภาวะที่สามารถลดอุณหภูมิสุดท้ายของผักชีไทยอินทรีย์ให้ได้อุณหภูมิ 5 ± 1 องศาเซลเซียส
2. เป็นสภาวะที่ใช้ระยะเวลาในการลดอุณหภูมิสั้นที่สุดหรือสามารถลดอุณหภูมิได้เร็วที่สุดโดยทำให้ผักชีไทยอินทรีย์มีลักษณะทางกายภาพที่ดี เช่นผักชีไทยอินทรีย์ไม่มีอาการเหลว
3. เป็นสภาวะที่ใช้พลังงานในการลดอุณหภูมน้อยที่สุด

การทดลองที่ 1.2 การศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพทางกายภาพและเคมีของผักชีไทย

อินทรีย์หลังการลดอุณหภูมิแบบสูญญากาศ

นำผักชีไทยอินทรีย์มาตัดแต่งแล้วบรรจุลงในถุงโพลีเอทิลีนขนาด $20x30$ เซนติเมตร เจาะรูขนาดเดือนผ่านศูนย์กลาง 0.5 เซนติเมตรจำนวน 18 รู ให้มีน้ำหนัก 50 กรัม จากนั้นลดอุณหภูมิผักชีไทยอินทรีย์ให้ได้อุณหภูมิ 5 ± 1 องศาเซลเซียสโดยใช้วิธีการลดอุณหภูมิแบบสูญญากาศด้วยสภาวะที่เหมาะสมจากการทดลองที่ 1 นำมาไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 ± 1 องศาเซลเซียส เปรียบเทียบผักชีไทยอินทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสูญญากาศกับผักชีไทยอินทรีย์ที่ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสูญญากาศ (ชุดควบคุม)

วางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (CRD) จำนวน 3 ชั้้า วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคุณภาพดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงสีของผัก (L^*, C^*, h°) ตามวิธีการของ McGuire (1992)

วัดโดยใช้เครื่องวัดสี รุ่น CR-300 โดยวัดบริเวณหน้าใบ ค่าที่ได้แสดงเป็นค่า L^* , a^* และ b^* แล้วนำมาคำนวณหาค่า chroma และ hue-angle จากสมการดังนี้

$$\text{chroma} = (a^*{}^2 + b^*{}^2)^{1/2}$$

$$\text{hue angle} = \arctangent(b^*/a^*)$$

2. ปริมาณคลอโรฟิล์ ตามวิธีการของ Witham *et al.* (1971)

วิเคราะห์ปริมาณคลอโรฟิลล์ของผักชีไทยอินทรีย์ โดยชั้งผักชีไทยอินทรีย์ที่ป่นละเอียด มา 1 กรัม เติมสารละลายนอกซีโตนความเข้มข้น 80 เปอร์เซ็นต์ ลงไปเล็กน้อย เพื่อใช้เป็นสารสกัด คลอโรฟิลล์ออกจากตัวอย่าง นำสารละลายน้ำที่ได้มากรองด้วยกระดาษกรอง Whatman No.1 แล้ว ปรับปริมาตรสุดท้ายด้วยสารละลายนอกซีโตนความเข้มข้น 80 เปอร์เซ็นต์ ให้ครบ 20 มิลลิลิตร นำสารละลายน้ำที่ได้ไปวัดค่าการดูดกลืนแสง (optical density, OD) ที่ความยาวคลื่น 645 และ 663 นาโนเมตร ด้วยเครื่องวัดการดูดกลืนแสง รุ่น spectro23 โดยใช้สารละลายนอกซีโตนความเข้มข้น 80 เปอร์เซ็นต์ เป็นค่ามาตรฐาน (blank) บันทึกค่าการดูดกลืนแสงที่ได้แล้วนำไปคำนวณหาปริมาณ คลอโรฟิลล์ตามสูตร (ปริมาณคลอโรฟิลล์ที่คำนวณได้มีหน่วยเป็น มิลลิกรัม/100 กรัมนำหน้าหลักสูตร)

$$\text{ปริมาณคลอโรฟิลล์ เอ} = \frac{[12.7 (\text{OD}_{663}) - 2.69 (\text{OD}_{645})] \times V}{1000 \times W}$$

$$\text{ปริมาณคลอโรฟิลล์ บี} = \frac{[22.9 (\text{OD}_{645}) - 4.68 (\text{OD}_{663})] \times V}{1000 \times W}$$

$$\text{ปริมาณคลอโรฟิลล์ทั้งหมด} = \frac{[20.9 (\text{OD}_{645}) + 8.02 (\text{OD}_{663})] \times V}{1000 \times W}$$

โดยที่

V คือ ปริมาตรสุดท้ายของสารละลายน้ำที่นำมาคำนวณคลอโรฟิลล์

W คือ น้ำหนักของตัวอย่างที่นำมาสกัดคลอโรฟิลล์

OD คือ ค่าการดูดกลืนแสงที่อ่านได้จากเครื่องวัดการดูดกลืนแสงตามความยาวคลื่นที่กำหนด

3. ปริมาณวิตามินซี ตามวิธีการของ Ranganna (1986)

วิเคราะห์หาปริมาณวิตามินซีของผักชีไทยอินทรีย์ ด้วยวิธี 2,6-dichlorophenol indophenol visual titration โดยนำผักชีไทยอินทรีย์มาปั่นละเอียด 5 กรัม เติมกรดออกซาลิกความเข้มข้น 0.4 เปอร์เซ็นต์ ให้ได้ปริมาตรเท่ากับ 100 มิลลิลิตร กรองด้วยกระดาษกรอง Whatman No.1 ปีเปตสารละลายที่กรองได้มา 10 มิลลิลิตร แล้วนำไปไห่เทรตกับ 2, 6-ไดคลอโรฟีโนล อินโอดีฟีโนลความเข้มข้น 0.04 เปอร์เซ็นต์ จนถึงจุดยุติ ซึ่งสารละลายมีสีชมพูประมาณ 15 วินาที บันทึกปริมาณ 2, 6-ไดคลอโรฟีโนล อินโอดีฟีโนลที่ใช้กับสารตัวอย่าง

คำนวณหาปริมาณวิตามินซี โดยใช้ปริมาณ 2, 6-ไดคลอโรฟีโนล อินโอดีฟีโนลที่ใช้กับสารตัวอย่าง เทียบกับ 2, 6-ไดคลอโรฟีโนล อินโอดีฟีโนลที่ใช้กับวิตามินซีมาตรฐาน มีหน่วยเป็น มิลลิกรัม/100 กรัมน้ำหนักสด โดยคำนวณตามสูตรดังนี้

ปริมาตร indophenol dye A มิลลิลิตร มี ascorbic acid เท่ากับ 1 มิลลิกรัม (จาก Standard) ปริมาตร indophenol dye B มิลลิลิตร มี ascorbic acid เท่ากับ (1xB)/A มิลลิกรัม (จากสารละลายตัวอย่าง)

เท่ากับ C มิลลิกรัม

สารละลาย 10 มิลลิลิตร มี ascorbic acid เท่ากับ C มิลลิกรัม

สารละลาย 100 มิลลิลิตร มี ascorbic acid เท่ากับ (Cx100)/10 มิลลิกรัม

เท่ากับ D มิลลิกรัม

เนื้อตัวอย่าง 10 กรัม มี ascorbic acid เท่ากับ D มิลลิกรัม

เนื้อตัวอย่าง 100 กรัม มี ascorbic acid เท่ากับ (Dx100)/10 มิลลิกรัม

เท่ากับ E มิลลิกรัม/100 กรัมน้ำหนักสด

4. ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด โดยใช้ Refractometer

วัดโดยใช้ Digital Refractometer มีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์

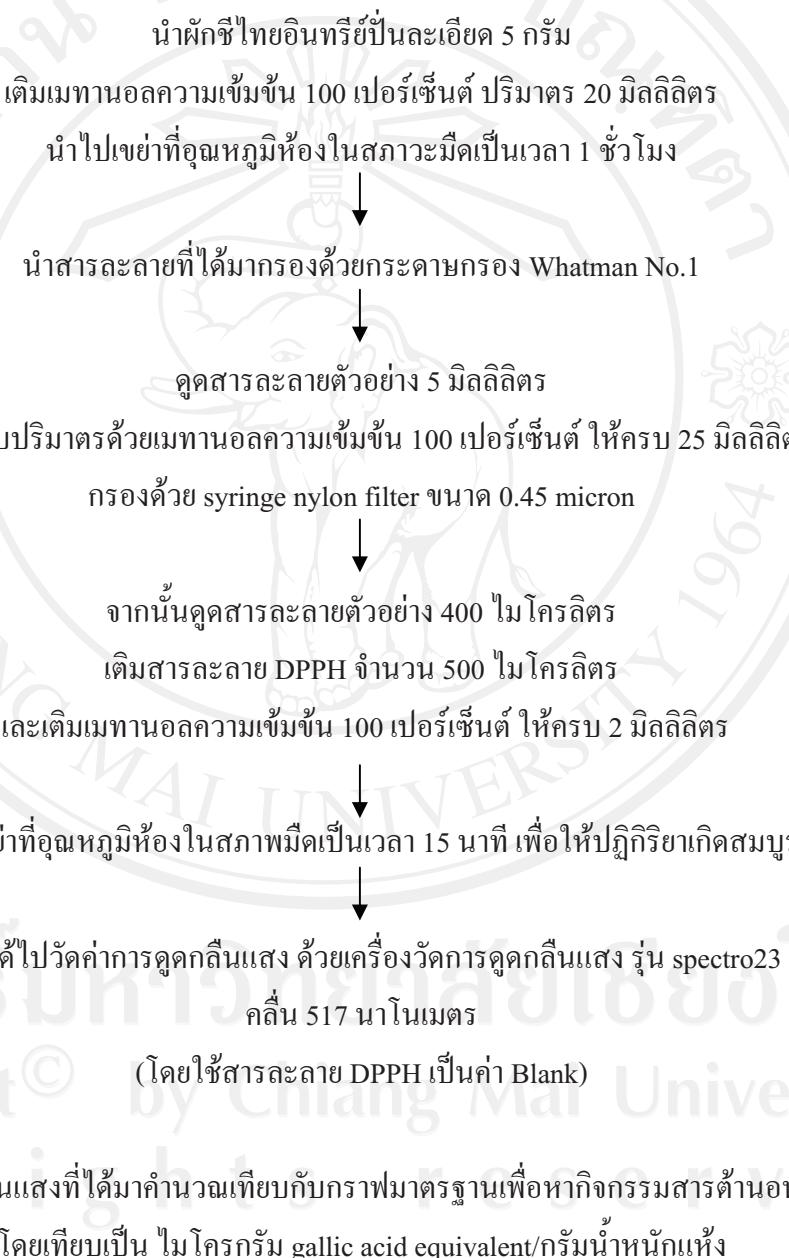
5. การสูญเสียน้ำหนักสด ตามวิธีการของ Tao et al. (2006)

วัดโดยใช้เครื่องชั่งแบบทดนิยม 2 ตำแหน่ง รุ่น EK-600H (บริษัท AND Company) และนำมาคำนวณหาเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนัก จากสูตร

$$\text{เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนัก} = \frac{[\text{น้ำหนักก่อนการเก็บรักษา}-\text{น้ำหนักหลังการเก็บรักษา}]}{\text{น้ำหนักก่อนการเก็บรักษา}} \times 100$$

6. กิจกรรมของสารต้านอนุมูลอิสระ โดยวิธี DPPH assay หรือ 2,2-diphenyl-1-picrylhydrazyl assay ตามวิธีการของ Manthey (2004)

วิเคราะห์กิจกรรมสารต้านอนุมูลอิสระของผักชีไทยอินทรีย์โดยวิธี DPPH assay หรือ 2, 2-diphenyl-1-picrylhydrazyl assay โดยมีวิธีการดังนี้

7. ปริมาณสารประกอบฟีโนอล โดยวิธี Folin-Ciocalteu colorimetric assays ตามวิธีการของ Sellappan *et al.* (2002)

วิเคราะห์ปริมาณสารประกอบฟีโนอลของผักชีไทยอินทรีย์ โดยวิธี Folin-Ciocalteu colorimetric assays โดยมีวิธีการดังนี้

นำผักชีไทยอินทรีย์ป่นละเอียด 5 กรัม

เติมเมทานอลความเข้มข้น 100 เบอร์เซ็นต์ ปริมาตร 20 มิลลิลิตร

นำไปเบี่ยงที่อุณหภูมิห้องในสภาพมืดเป็นเวลา 1 ชั่วโมง

นำสารละลายที่ได้มากรองด้วยกระดาษกรอง Whatman No.1

ดูดสารละลายตัวอย่าง 5 มิลลิลิตร

แล้วปรับปริมาตรด้วยเมทานอลความเข้มข้น 100 เบอร์เซ็นต์ ให้ครบ 25 มิลลิลิตร

กรองด้วย syringe nylon filter ขนาด 0.45 micron

ดูดสารละลายตัวอย่าง 50 ไมโครลิตร

จากนั้นเติมเมทานอลความเข้มข้น 100 เบอร์เซ็นต์ ปริมาตร 50 ไมโครลิตร,

นำกลั่น 1000 ไมโครลิตร

และสารละลายโซเดียมคาร์บอนเนต ความเข้มข้น 75 เบอร์เซ็นต์ จำนวน 375 ไมโครลิตร

แล้วทิ้งไว้ประมาณ 5 นาที

จากนั้นเติมสารละลาย folin-ciocalteu จำนวน 125 ไมโครลิตร

นำกลั่น 1000 ไมโครลิตร เขย่าสารละลายให้เข้ากัน

แล้วนำไปเบี่ยงที่อุณหภูมิห้องในสภาพมืดเป็นเวลา 2 ชั่วโมง

นำสารละลายที่ได้ไปวัดค่าการดูดกลืนแสง ด้วยเครื่องวัดการดูดกลืนแสง รุ่น spectro23 ที่ความยาว

คลื่น 765 นาโนเมตร

[โดยใช้สารละลายที่ปราศจากสารตัวอย่างเป็นค่า Blank]

นำค่าการดูดกลืนแสงที่ได้มาคำนวณเทียบกับกราฟมาตรฐานเพื่อหาปริมาณสารประกอบฟีโนอลโดยเทียบเป็นไมโครกรัม gallic acid equivalent/กรัมน้ำหนักแห้ง

8. อายุการเก็บรักษา (Julio L. and C. Marita , 1997)

อายุการเก็บรักษาของผักชีไทยอินทรีย์จะนับโดยการนับจำนวนวันในการเก็บรักษา โดยเริ่มจากวันแรกของการทดลอง จนผักชีไทยอินทรีย์เริ่มแสดงอาการเน่าเสียหรือการเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีเหลืองมากกว่าร้อยละ 5 ของพื้นที่ผิวผักชีไทยอินทรีย์ จะถือว่าผักชีไทยอินทรีย์ลิ้นสุดอายุการเก็บรักษา

การทดลองที่ 2 การศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพทางกายภาพและเคมีของผักชีไทยอินทรีย์ที่บรรจุในบรรจุภัณฑ์แต่ละชนิด

นำผักชีไทยอินทรีย์มาตัดแต่งแล้วบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์ให้มีน้ำหนัก 50 กรัม ในบรรจุภัณฑ์ที่แตกต่างกันคือ ถุงแพ็คที่ฟิล์มอัตราการซึมผ่านก๊าซออกซิเจนต่างกัน 4 ระดับ ถุงโพลิไพริลินที่ดัดแปลงสภาพบรรจุภัณฑ์โดยควบคุมให้มีปริมาณออกซิเจนเริ่มต้นร้อยละ 10 และบรรจุภัณฑ์ของโครงการหลวง หลังจากนั้นนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 ± 1 องศาเซลเซียส วางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (CRD) จำนวน 3 ชั้า วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคุณภาพ เช่นเดียวกับการทดลองที่ 1.2

การทดลองที่ 3 การศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพทางกายภาพและเคมีของผักชีไทยอินทรีย์ที่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศที่สภาวะที่เหมาะสมร่วมกับการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม

วางแผนการทดลองแบบ 2^2 factorial in CRD โดยนำผักชีไทยอินทรีย์มาตัดแต่งแล้วบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์ 2 ชนิดคือบรรจุภัณฑ์โครงการหลวงและบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมที่ได้จากการทดลองที่ 2 ให้มีน้ำหนัก 50 กรัมหลังจากนั้นนำไปลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศที่เหมาะสมที่ได้จากการทดลองที่ 1 เปรียบเทียบกับบรรจุภัณฑ์ที่โครงการหลวงใช้ในปัจจุบันและบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมที่ได้จากการทดลองที่ 2 แต่ไม่ผ่านการลดอุณหภูมิแบบสุญญากาศหลังจากนั้นนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 ± 1 องศาเซลเซียส ทำการทดลอง 3 ชั้า วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคุณภาพ เช่นเดียวกับการทดลองที่ 1.2

การทดลองที่ 4 การศึกษาหาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์สำหรับพยากรณ์ความเสื่อมขั้นก้าชออกซิเจนและก้าชคาร์บอนไดออกไซด์ภายในบรรจุภัณฑ์ที่ใช้บรรจุผักชีไทยอินทรีย์ระหว่างการเก็บรักษา

วัดความเสื่อมขั้นก้าชออกซิเจนและก้าชคาร์บอนไดออกไซด์ภายในบรรจุภัณฑ์ที่ใช้บรรจุผักชีไทยอินทรีย์จากการทดลองที่ 2 และ 3 หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาหาแบบจำลองทาง

คณิตศาสตร์เพื่อใช้สำหรับนำเสนองานวิจัยที่มีข้อจำกัดอย่างหนึ่งคือต้องใช้ค่าภายในบรรจุภัณฑ์ที่ใช้บรรจุภัณฑ์ไทยอินทรีย์ระหว่างการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 ± 1 องศาเซลเซียส

6. การวิเคราะห์ผลการทดลองทางสถิติ

นำผลการวิเคราะห์ทางกายภาพและทางเคมีของผักชีไทยอินทรีย์มาหาค่าเฉลี่ยและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน และวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้ Duncan's New Multiple Range test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ด้วยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 11.5

แบบจำลองทางคณิตศาสตร์สำหรับนำเสนอข้อมูลของก้าชออกซิเจนและก้าชคาร์บอนไดออกไซด์ ศึกษาโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

จัดทำโดย
ภาควิชาเคมี
คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved